

Editorial

La reforma dels Fons d'Ajuda al Desenvolupament (FAD) i el nou Pla Director de la Cooperació espanyola 2009-2012

El passat 13 de febrer el Consell de Ministres va aprovar el projecte de Pla Director de la Cooperació espanyola. Segons determina l'article 8 de la Llei 23/1998, de Cooperació Internacional al Desenvolupament, aquest instrument és l'element bàsic de la planificació de la política espanyola de cooperació internacional pel desenvolupament. Aquest Pla es formula cada quatre anys i ha de contenir les línies generals y directrius bàsiques de la política espanyola de cooperació internacional pel desenvolupament, assenyalant els objectius i prioritats així com els recursos pressupostaris indicatius que orientaran l'actuació de la cooperació espanyola durant aquest període i establint les prioritats estratègiques relatius a cada sector de la cooperació, zona geogràfica i països que siguin objecte preferent de la cooperació. Aquest Projecte de Pla Director haurà de ser debatut i aprovat pel Congrés del Diputats.

En la presentació del Pla Director, el Govern s'ha compromès a la eliminació d'alguns dels instruments més criticats fins el moment per ONGDs i partits polítics, com els anomenats "Fondos de Ayuda al Desarrollo" (FAD), establerts en 1976 i freqüentment utilitzats amb objectius molt allunyats en relació al desenvolupament equitatiu dels països als que eren destinats.

A més d'aquesta reforma dels FAD, el nou Pla de cooperació (2009-2012) preveu congelar el primer any el pressupost (els 5.000 milions de 2008 representen el 0,5% del PIB); arribar el 0,56% en 2010, mantenint l'objectiu d'assolir el 0,7% al finalitzar la vigència del Pla, com reiteradament ha manifestat el president del Govern. El Pla, que ha d'inspirar els Plans Directors de la resta d'Administracions fa major èmfasi en la cooperació amb alguns països de l'Àfrica subsahariana i Llatinoamèrica i menys en els països balcànics o d'altres com Turquia y China.

Aquests compromisos governamentals resulten especialment importants en un moment de greu crisi econòmica que pot portar a temptacions equivocades de reduir-hi la ajuda, posant en greu perill l'assoliment dels Objectius del Mil·lenni, tal i com hem assenyalat darrerament en aquest Butlletí. Cal a més destacar aquests compromisos polítics, en tant en quant l'ajuda al desenvolupament (ADP) dels països rics va baixar un 8,4% en 2007, situant-se en torn al 0,28% del seu Producte Interior Brut (PIB), molt per sota dels compromisos dels 22 països donants, segons el darrer informe anual conegut que el Comitè de Ajuda al Desenvolupament (CAD) de la Organització per la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE) va presentar al mes d'abril de 2008 a Tokio.

Pel contrari, España va ser el país que més va augmentar la seva ajuda al desenvolupament en el 2007, incrementat la seva assistència un 33,8%, respecte a

2006. Aquesta xifra la situa en el lloc número set entre els 22 principals donants del món. El esmentat informe, reflectia que, en termes absoluts, el Govern espanyol va destinar a combatre la pobresa un 0,41% del seu Producte Interior Bruto (PIB), **prop de 4.200 milions de euros**. Aquest percentatge està per sobre dels membres de la Unió Europea que pertanyen al CAD, que es del 0,4% i és molt superior al dels membres del G-7, que ascendeix al 0,23%.

L'any 2007, els 22 grans donants que formen el Comitè de Ajuda al Desenvolupament de la OCDE van contribuir al desenvolupament amb 103.700 milions de dòlars, per sota dels 104.412 milions subministrats en 2006. La aportació de la renda nacional bruta es va situar entre el 0,93% de Suècia, que va baixar en front al 1,02% aportat en 2006, i el 0,16% de Grècia y Estats Units, percentatges inferiors als de l'exercici anterior.

En la situació de crisi econòmica que patim i amb l'enrarament del clima polític a casa nostra, des de el món social de la cooperació entenem que cal exigir del conjunt de les forces polítiques presents al Congrés dels Diputats sentit de la responsabilitat i de la solidaritat envers el pobles desfavorits i conseqüentment que aquest Pla Director pugui ser aprovat amb els importants nivells de consens que va recollir l'anterior de 2004-2007.

Notícies i activitats:

L'Ajuntament de Barcelona finança amb prop de 40.000 euros el Projecte "Un banco de semillas autóctonas para salvar la selva paranaense" que CONOSUD realitza en Argentina (província de Misiones)

L'Ajuntament de Barcelona va notificar a CONOSUD el dia 10 de febrer l'aprovació del Projecte "Un banco de semillas autóctonas para salvar la selva paranaense" presentat per la nostra Associació en la convocatòria de 2008. El projecte, **es localitza a Argentina, a la ciutat de Posadas, capital de la província de Misiones**, La província, al nord-est d'Argentina i limitrof amb Brasil i Paraguai, està situada a sobre de l'aqüífer Guaraní, una de les més grans reserves d'aigua dolça del planeta, ubicat entre les conques dels rius Uruguai i Paranà. **Aquesta regió del Mercosur, coneguda també com la "Triple frontera" per estar situada entre aquests tres països (Argentina, Brasil i Paraguai) està sotmesa avui en dia a les pressions de forts interessos polítics, econòmics i militars de tota mena**. Com conseqüència, aquest aqüífer i la selva paranaense estan retrocedint per l'acció humana, especialment la de les grans transnacionals del agro-negoci, i són en greu perill de desaparició.

Durant els dies 7,8 y 9 de desembre de 2007 es va realitzar en Posadas, el Seminari regional de organitzacions del Mercosur "Educación y Agroecología, aceptando el desafío", en el que van participar un conjunt d'organitzacions argentines, brasileres, uruguaianes i paraguaianes que treballen pel desenvolupament sostenible de la Conca del Plata i la protecció de la selva paranaense. D'aquest Seminari va sorgir la "Declaració de Posadas" en defensa d'aquest important eco-sistema d'interès mundial. CONOSUD es va adherir a aquesta Declaració i en col·laboració amb la seva contrapart local va elaborar aquest projecte per tal de contribuir-hi amb mesures concretes al manteniment i conservació del ecosistema i el sociosistema de la selva paranaense.

El projecte consisteix en **recuperar llavors de plantes i arbres autòctons que són a punt de desaparèixer, reproduir-les, divulgar-les, ensenyar el seu conreu als camperols (majoritàriament indígenes guaranis) i comprometre'ls per tal que les conreïn.** Alhora, aquestes plantes, així recuperades, suposaran una nova font d'ingressos que permetran als petits camperols fugir del monocultiu actual de l'herba mate, el tabac o la soja i de la dependència de les grans corporacions del agro-negoci. Aquest projecte se inscriu dins de la línia de lluita contra la desforestació de la selva (greument amenaçada a l'Argentina), a la vegada que afavoreix la autonomia alimentària dels petits camperols i indígenes així com la seva capacitat per aprofitar millor els recursos agrícoles autòctons. El projecte començarà la seva execució al març d'aquesta any 2009 i es preveu la seva finalització abans del juny de 2010.

La contrapart de CONOSUD en aquest projecte és el Centro Misionero de Educación Popular- Asociación para el Desarrollo Integral y Sustentable (CEMEP-ADIS)- de Posadas.(www.cemepadis.org.ar). El suport de CEMEP-ADIS, entitat amb un treball i una experiència acumulada des de fa anys i arrelament social en la regió interfronterera de Misiones, assegura la viabilitat del projecte, el progrés en la capacitat professional i en la sobirania alimentària de les comunitats implicades. Entre aquesta experiència destaca la realització de diversos projectes de potenciació de la agricultura ecològica en la zona que han trobat el recolzament de la Agència espanyola de Cooperació Internacional, la Universitat d'Alacant i d'altres entitats.

1.- Reunió de CEMEP-ADIS amb dirigents camperols guaranis per preparar i dissenyar el projecte “Un Banco de semillas para salvar la selva paranaense” presentat per CONOSUD a la convocatòria de l'Ajuntament de Barcelona i finançat per aquesta Administració local (Foto: CEMEP-ADIS, Posadas, Argentina).

Realització de la Jornada sobre les Finances Ètiques i solidàries en Badalona, el dia 12 de març de 2009, organitzada per CONOSUD, Setem i Intermón-Oxfam

Com ja hem informat en anteriors Butlletins, les organitzacions locals de Badalona de **CONOSUD**, Intermón-Oxfam i Setem, han consorciat un projecte de sensibilització sota el nom genèric de “**Badalona amb el Comerç Just**” que ha estat finançat per l'Ajuntament de Badalona, dins la convocatòria de projectes de sensibilització de 2008. Aquest projecte preveu la realització de diverses activitats de sensibilització (exposicions, xerrades i debats, etc.) adreçades a la ciutadania per tal de donar a conèixer les característiques del comerç just, les finances ètiques i la producció justa i sostenible en el marc més general de la economia solidària i alternativa.

La primera d'aquestes activitats públiques ha estat la **Jornada de Sensibilització i Debat: impulsem les finances ètiques, que** es va realitzar el dijous 12 de març de 2009 en la sala d'actes l'edifici municipal del Viver d'aquesta ciutat, amb la presència d'experts, representants socials i dels grups polítics municipals i va estar oberta també al públic. L'objectiu genèric de la Jornada era el de donar a conèixer aquesta concepció de les finances ètiques, les seves implicacions i les possibilitats de incorporar dinàmiques socials que fomentin una actitud ètica en l'estalvi i la inversió financera dins del marc més general d'una economia solidària. A aquesta Jornada van assistir unes cinquanta persones entre les sessions de matí i tarda.

El grup coordinador del projecte, per tal de garantir una difusió més acurada de les activitats previstes en el projecte, alhora que es publiciten materials i documents sobre el comerç just, les finances ètiques i la economia solidària ha creat un blog específic del Projecte: <http://badalonaci.blogspot.com/>

Per la primera setmana del mes de juny de 2009 està prevista la presència en Badalona de representants de tres contraparts de les organitzacions consorciades en el projecte. Per part de CONOSUD la contrapart convidada serà la cadena productiva del cotó ecològic “Justa Trama” representada per la seva presidenta Nelsa Néspolo. La resta de entitats convidades seran organitzacions de Guatemala i la Índia. Durant aquesta setmana es realitzaran xerrades en centres d'ensenyament de la ciutat i en entitats relacionades amb el comerç just i la economia solidària. Específicament es celebrarà també una Jornada de Comerç just orientada a analitzar l'activitat de la ciutat en relació a aquesta qüestió.

Avança el projecte del Centre social Nova Geração que recolza la nostra Associació en la ciutat de Porto Alegre

El projecte inicial que ha donat lloc a aquest Centre Social va estar executat en els anys 2006/2007 a partir de la construcció inicial de una “Llar d'Infants Solidària”, per atendre a 60 nens i nenes fills de dones incorporades a projectes d'economia solidària de les comunitats de les Viles Nossa Senhora Aparecida i Chimarrão, en el Barri de Sarandi de la ciutat de Porto Alegre. Aquesta “Llar d'Infants” va estar finançada per diversos Ajuntaments catalans a a partir del treball de socis i sòcies de CONOSUD. Actualment l'espai, que ha rebut el nom de Centro Social Nova Geração degut a la constitució en 2007, des de la comunitat d'aquestes viles populars, de la Cooperativa Nova Geração per a la gestió de tot el complex social, treballa amb 85 infants amb edats de 2 anys i mig a 10 años, de unes 60 famílies. La Cooperativa social Nova Geração està també afiliada a UNISOL Brasil.

En els darrers mesos el projecte ha avançat força en diverses línies de treball i en el seu recolzament polític i social. A finals de l'any 2008 es va signar el Conveni amb la Secretaria municipal de Educació de l'Ajuntament de Porto Alegre, pel qual es reconeixia oficialment la "Escolinha de Educação Popular Nova Geração", que fa part del Centre Social. Des de gener de 2009 l'Ajuntament de Porto Alegre està transferint els recursos econòmics pertinents pels salaris de les educadores de la escola infantil. Cal destacar que des de 2006 la comunitat de les viles havia situat el manteniment de la escola infantil com una prioritat en el Pressupost participatiu d'aquesta ciutat.

La Cooperativa Nova Geração va presentar també un projecte "Ponto de Cultura Livre" al Grup Hospitalari públic Conceição per alfabetització d'adults i lluita contra la exclusió digital d'adolescents. Aquest projecte ha estat aprovat i finançat i es desenvoluparà en els propers tres anys, en el marc del Programa del Govern federal "Alfabetização de adulto".

2.- Un dels edificis del complex del Centro Social Nova Geração, en el Barri de Sarandi en Porto Alegre (Foto: cooperativa Nova Geração)

Actualment un grup d'adults entre 30 i 60 anys freqüenten aquesta activitat tres cops per setmana, per les nits. En un altre sentit s'ha creat el **Servei d'Atenció Socio-educatiu** des de on es fa atenció socio-educativa especial a uns 40 nens i nenes especialment vulnerables i en risc d'exclusió social per un relatiu abandonament familiar.

La Cooperativa ha signat també un Conveni amb el "Banco de Alimentos" creat per una sèrie d'empreses de la Federació d'Indústries de l'Estat de Rio Grande do Sul" (FIERGS) pel subministrament d'aliments al Centre Social per col·laborar en el manteniment dels quatre menjars diaris garantits als nens i nenes del Centre. En el manteniment del Centre Social Nova Geração col·labora també amb una aportació mensual el Sindicat de Treballadors de les Escoles de Porto Alegre (SINTAE).

Realitzada en Barcelona el dia 11 de març de 2009 la Assemblea de l'Associació Projecte FIARE a Catalunya, pel desenvolupament de les finances ètiques i solidàries.

Aquestes darreres setmanes han estat especialment intenses en el que es refereix al procés de desenvolupament de la banca ètica a casa nostra. El dimecres 11 de març de 2009 es va realitzar a Barcelona, en la seu del Consell nacional de la Joventut,

l'assemblea ordinària i extraordinària de l'Associació Projecte FIARE a Catalunya, pel desenvolupament de les finances ètiques i solidàries i de la que forma part **CONOSUD**. L'assemblea, es va realitzar després de la presentació a Bilbao el passat dia 12 de febrer de les Xarxes socials de recolzament al projecte FIARE arreu l'Estat de les que ja formem part a l'entorn de 400 entitats socials.

En aquesta assemblea, entre d'altres qüestions, es van adoptar les decisions necessàries per tal d'avançar en el procés a nivell estatal cap una cooperativa europea de banca ètica amb entitats italianes i franceses de banca ètica. Aquestes altres entitats implicades en son la italiana Banca Popolare Etica (www.bancaetica.com), amb 26.000 socis individuals, 4.400 entitats socials adherides i 570 milions d'euros en dipòsits, la francesa La Nef, Société cooperative de finances solidaires (www.lanef.com), amb 20.000 socis i 175 milions en dipòsits i FIARE en l'Estat espanyol. Aquest projecte pretén assolir una alternativa bancària comperta, reposant sobre els principis de la ètica i la transparència. En l'assemblea de la Xarxa de recolzament en Catalunya es va presentar el tancament de comptes de 2008 i una informació més actualitzada de la evolució del projecte:

Projecte Fiare en Espanya en xifres

Total Dipòsits	14.875.243,43 €
Total Finançaments	8.589.100,00 €
Total Capital Social	323.077,00 €

En l'assemblea es va posar èmfasi en la campanya de captació de capital social, que es realitzarà al llarg dels anys 2009 i 2010, que permeti la constitució de la Cooperativa de Crèdit Europea Banca ètica. Des de CONOSUD, a més de la nostra aportació com entitat, ja realitzada, al capital social estimularem la integració individual dels nostres socis i sòcies en aquest projecte de banca alternativa.

CONOSUD realitza un dipòsit de 5.000 euros en el fons brasiler de microcrèdit solidari per a cooperatives UNISOL Finanças

Després del acord adoptat per CONOSUD de fer-se sòcia de UNISOL Finanças, entitat per al crèdit i microcrèdit solidari creada en 2006 per la nostra contrapart UNISOL Brasil, una decisió que es va materialitzar durant la celebració del Fòrum Social Mundial de Belém do Pará, des de l'Associació s'han començat a concretar mesures de recolzament a aquest fons de finances solidàries.

A més de l'aportació inicial de 695 reals brasilers a fons perdut per formalitzar l'associació a UNISOL Finanças, el passat dia 3 de març es va fer un dipòsit en aquella entitat brasilera de 5.000 euros (14.860 reals brasilers) per tal d'afavorir la concessió de crèdits per inversió productiva i capital de gir a les cooperatives de UNISOL Brasil. Com ja havíem informat, els interessos d'aquest dipòsit no seran repatriats per part de CONOSUD i serviran per incrementar la dotació inicial dipositada per la nostra Associació en UNISOL Finanças. En la mesura en que les disponibilitats de CONOSUD ho puguin anar permetent es faran nous dipòsits per tal d'incrementar aquesta aportació inicial.

Àrea d'organització i comunicació CONOSUD (15-3-09)